

**Лимаренко Л.І.**

докторка педагогічних наук, професорка,  
професорка кафедри культурології  
Херсонського державного університету,  
м. Херсон, Україна

## **АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ СЕРТИФІКАТНОЇ ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕЖИСУРА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКИХ ПРОЄКТІВ» ПІД ЧАС ВІЙНИ**

Міжнародний досвід свідчить про ефективність сертифікатних програм, які відповідають сучасним освітнім та ринковим потребам. У країнах ЄС такі програми сприяють адаптації освіти до вимог економіки, що є актуальним і для України на шляху до європейської інтеграції.

За останні роки вітчизняні університети активно впроваджують сертифікатні програми, адаптуючи їх до національного контексту, що вже сприяє підвищенню якості вищої освіти.

В умовах повномасштабної війни та переважно дистанційного навчання перед викладачами постає завдання адаптації професійної підготовки майбутніх фахівців до нових реалій сьогодення.

У цьому контексті з 2021 року в Херсонському державному університеті реалізується авторська сертифікатна програма «Організація та режисура культурно-мистецьких проєктів», розрахована на здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня факультету культури і мистецтв, а також інших факультетів за умови наявності бакалаврського ступеня. Довгострокова програма спрямована на формування прикладних компетентностей через створення високоякісного культурного продукту.

Мета – здійснити аналіз реалізації сертифікатної програми «Організація та режисура культурно-мистецьких проєктів» під час війни.

Опанування освітніх компонентів сертифікатної програми («Мистецтво сценічного мовлення», «Акторська майстерність та режисура», «Методика

написання сценаріїв культурно-мистецьких заходів», «Методика організації культурно-мистецьких проєктів та їх режисура») забезпечило здобувачам теоретичні знання та практичні навички в організації й режисурі культурно-мистецьких проєктів. У процесі реалізації проєктів магістранти виявили себе як диктори та читці, актори та ведучі заходів, сценаристи-драматурги, організатори та режисери проєктів.

Аналіз створених у воєнний час відеопроєктів дозволив виокремити ключові особливості такого контенту. Враховуючи зростаючу роль відео у віртуальному просторі, його впровадження в освітній процес та поширення через соціальні мережі є доцільним. Тематика студентських робіт відображала актуальні суспільні виклики, сприяючи не лише створенню якісного культурного продукту, а й поширенню правдивої інформації у глобальному медіапросторі.

Пошуки магістрантами *різноманітних та інноваційних художніх форм подання матеріалу культурно-мистецьких проєктів у форматі відеоконтентів* продемонстрували глибоке розуміння необхідності гармонії форми та змісту. Усвідомлення нерозривного зв'язку між цими категоріями стало основою для створення цілісних мистецьких рішень, де форма не затьмарює, а підсилює зміст. Засвоєння принципу єдності форми і змісту забезпечило художнє втілення сценарного матеріалу, трансформуючи ідеї у виразні естетичні образи культурно-мистецьких проєктів.

Узагальнюючи викладене вище, вважаємо за необхідне навести приклади художніх форм і назв авторських творчих відеопроєктів, які демонструють органічну єдність змісту та форми:

- виставка-презентація «Яскраві барви втрачених скарбів»;
- гімн незламності України «Червона калина крізь віки»;
- живий лист «Сповідь переселенки»;
- теледослід за романом «Джордж Орвелл «1984» – тоталітарна історія без закінчення...»;

- марафони відкритих думок «З думками про мир, з Україною в серці!», «Справа в тому, що в мене немає дому...»;

- онлайн-екскурсії «Закарбована спадщина у серцях українців», «Мое рідне село: ДО і ПІСЛЯ»;

- відео- та фото-колажі «Мій рідний край – моя ти Гуцуліє. Ми діти твої, Україно», «Країна незламних мрій»;

- інтерв'ю-сповіді «Мистецтво в унісон з війною», «Зустріч крізь сльози», «Живий архів сучасного танцю», «Тернистий шлях до мрій», «Театр надає крила», «Рухи натхнення: танцюй, щоб жити»;

- документальні фільми-рефлексії «Зона медіатиші», «Лелеки із скляними гніздами» тощо.

Отже, знайдена здобувачами художня форма культурно-мистецьких проєктів яскраво відбиває зміст, що відіграє провідну роль у їхньому створенні, а тематика цих проєктів свідчить про глибоке художнє осмислення актуальних подій і емоційного стану суспільства, де форма відображає та підсилює зміст.

Важливо підкреслити, що протягом трьох років поспіль, у період повномасштабної війни, здобувачі Херсонського державного університету здобували Гран-прі в номінації «Художній проєкт» на V, VI та VII Міжнародному багатожанровому конкурсі-фестивалі «Співограй» (м. Кропивницький). Відзначено такі відеопроєкти: теледослід «Джордж Орвелл «1984» – тоталітарна історія без закінчення...» (2022), документальний фільм-рефлексія «Зона медіатиші» (2023), сповідь митців «Танці під обстрілами» (2024).

Проведений аналіз створених культурно-мистецьких проєктів засвідчує, що в умовах війни та дистанційного навчання духовні цінності набули особливого значення для студентської молоді.

У межах сертифікатної програми здобувачі другого (магістерського) рівня виступили як сценаристи, диктори, ведучі, актори, організатори й

режисери, успішно опанувавши її чотири освітні компоненти. Завдяки поєднанню знань, практичних умінь, ціннісних орієнтирів і критичного мислення, здобувачі сформували інтегральну професійну компетентність – *здатність ефективно розв'язувати складні завдання у сфері організації та режисури культурно-мистецьких проєктів.*

Резюмуючи викладене, слід наголосити на кількох ключових висновках:

- сертифікатні програми є важливим доповненням до формальної освіти в українських університетах і є актуальним інструментом у контексті європейського вектору розвитку вищої освіти;

- довгострокова сертифікатна програма «Організація та режисура культурно-мистецьких проєктів», впроваджена в освітній процес Херсонського державного університету, засвідчила високу ефективність, сприяючи поглибленню знань, засвоєнню інноваційних технологій, форм, методів роботи і підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців у галузі культури;

- умови дистанційного навчання та воєнної агресії суттєво вплинули на формат реалізації програми й активізували духовно-ціннісну трансформацію здобувачів, що виявилось у змістовно насичених і художньо довершених відеопроєктах;

- створені культурно-мистецькі проєкти-відеоконтенти засвідчили здатність майбутніх фахівців інтегрувати набуті знання в актуальні форми мистецького висловлення, а також виразити суспільні настрої, патріотизм і громадянську позицію;

- програма відкрила нові можливості для професійної реалізації здобувачів вищої освіти, розширивши сферу їхньої діяльності та заклавши підґрунтя для подальшого розвитку в галузі режисури й організації культурно-мистецьких подій;

- спостерігається чітка тенденція до активного поширення відеоконтентів у соціальних мережах, що сприяє зміцненню суспільної єдності та підтримці духовного спротиву в умовах воєнного часу;

- очікується, що після завершення війни зростатиме потреба у фахівцях, здатних долучитися до відновлення культурної спадщини України, і випускники програми зможуть гідно відповісти на ці професійні виклики.

Втім, слід зазначити, що подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на аналіз нових відеопроєктів, створених здобувачами в межах опанування сертифікатної програми, із зосередженням на тематиці збереження та відтворення національної культурної спадщини.